

LEGENDY & LATTE

TRAVIS
BALDREE

Welcome

★ Food on. / How Many Frigs - 11h
Ab → → → / M. L. d. - 1h
- M. L. → → → / M. L. d. - 1h
M. L. → → → / M. L. d. - 1h
M. L. → → → / M. L. d. - 1h

Antarulet
22
Welcome

LEGENDY & LATTE

TRAVIS
BALDREE

ZELENÝ[®]
KOCŮR

Z anglického originálu Travis Baldree: LEGENDS & LATTES preložila
Jana Pernišová.

Translation © 2024 by Jana Pernišová
Zodpovedná redaktorka: Lucia Halová
Jazyková korektúra: Darina Kližanová

First published in 2022 by Cryptid Press and by Tor, an imprint of Pan
Macmillan
Copyright © Travis Baldree 2022
travisbaldree.com

Slovak edition © 2024 by Vydavateľstvo Zelený Kocúr s.r.o. Šamorín,
Slovensko
Webová stránka: www.zelenykocur.sk

Návrh obálky: Carson Lowmiller
Grafická úprava: Design Amorandi

ISBN 978-80-69010-02-4
EAN 9788069010024

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať,
skenovať ani distribuovať v tlačenej ani elektronickej forme bez
predchádzajúceho písomného súhlasu. Prosím, nezúčastňujte sa pirátstva
materiálov chránených autorským právom ani také správanie nepodporujte.

Príbeh v tejto knihe je vymyslený. Všetky mená, miesta, postavy a udalosti
sú dielom autorkinej predstavivosti a sú fiktívne. Akákoľvek podoba so
skutočnými ľuďmi, živými či mŕtvymi, udalosťami alebo organizáciami je
úplne náhodná.

Venujem všetkým, ktorí sa pýtajú, kam vedie
tá druhá cesta...

PROLÓG

Viv s mäsitým zachrapčaním zaborila obojručný meč do skalvertkinej lebky. Čiernokrv jej pulzoval v rukách a ona ho s vypätím svalov vytrhla v sprške krvi. Skalvertskej kráľovnej sa vydral z úst dlhý, rozochvený ston a vzápätí sa zrútila na kamenistú zem.

Viv sa s povzdychom zviezla na kolená. Nepríjemne ju pichalo v krížoch, tak si zaborila do chrbta zaťatú päť, aby zahнала bolesť. Zotrela si z tváre pot zmiešaný s krvou a zahľadela sa na mŕtvu kráľovnú. Spoza nej sa ozývalo výskanie a radostné výkriky.

Naklonila sa bližšie. Áno, bol tam, rovno nad nosnou dutinou. Skalvertkina hlava bola dvakrát širšia než ona sama – kráľovná mala obrovskú zavalitú sánku, čudesné zuby, nespočetné oči a v strede tváre mäsitý šev, o ktorom Viv čítala.

Vopchala prsty do záhybu a roztvorila ho. Zvnútra sa vyvalila mdlá zlatistá žiara. Viv vsunula päť do mäsitej dutiny, pevne zovrela viachrannú organickú hrudku a potiahla. Vlákna povolili a kameň sa s trhnutím uvoľnil.

Zastal za ňou Fennus – v nose ju poštekľil jeho parfum. „Hoto-vo?“ spýtal sa takmer bez záujmu.

„Áno.“ Viv sa oprela o Čiernokrv a so zastonaním vstala. Ne strácala čas čistením kameňa, len si ho vložila do vaku na bandaliéri a prehodila si meč cez plece.

„Vážne nechceš nič iné?“ spýtal sa Fennus s prižmúrenými očami a pobaveným výrazom na dlhej krásnej tvári.

Ukázal na steny jaskyne, kde sa za stvrdnutými slinami skalvertskej kráľovnej skrývalo rozprávkové bohatstvo. Vozy, truhlice a ľudské i kónské kosti viseli uprostred zlata, striebra a draho kamov nahromadených v priebehu storočí.

„Nie,“ zopakovala Viv. „Sme si kvit.“

Priblížil sa k nim zvyšok družiny – Roon, Taivus a drobná Gallina. Boli vyčerpaní, no veselo sa zhovárali po víťaznom boji. Roon si vyčesával z brady blato, Gallina vracala dýky do pošiev a vysoký, pozorný Taivus za nimi kľzavo kráčal. Tvorili dobrú partiu.

Viv sa od nich odvrátila a zamierila k východu jaskyne, cez ktorý ešte stále prúdilo tlmené svetlo.

„Kam ideš?“ zavola Roon chrapľavým priateľským hlasom.

„Preč.“

„Ale... nechceš predsa...“ zahabkala Gallina.

Nieko ju zahriakol – zrejme Fennus.

Viv sa zahanbila. Gallinu mala najradšej a zrejme im dlhovala vysvetlenie.

Ale načo sa v tom zbytočne vŕtať? Dobrodružstvá ju už omrzeli a nechcela to s nimi rozoberať – ešte by náhodou zmenila názor.

Po dvadsiatich dvoch rokoch na cestách mala plné zuby krvi, bahna a nezmyslov. Život orkov sa spravidla niesol v znamení sily, násilia a náhlejšej krutej smrti, no Viv si zaumienila, že tak nedopadne.

Bolo načase obrátiť list.

Viv zastala a v rannom chlade sa zahľadela na široké údolie, čo sa rozprestieralo pod ňou. Oba brehy rieky pretínajúcej mesto Thune sa strácali v hustej hmle, z ktorej vykúkali vrcholky budov. Kde-tu sa na slnku zablysla štíhla medená vežička.

Tábor zbalila ešte pred úsvitom a jej dlhé nohy poľahky prekonali posledných pár kilometrov. Na chrbte ju ťažil Čiernokrv a skalvertský kameň mala schovaný vo vnútornom vrecku vesty. Pripomínal jej tvrdé zoschnuté jablko a podchvíľou sa ho cez látku mimovoľne dotkla, aby sa presvedčila, že sa nevyparil.

Na pleci sa jej hompálala kožená kapsa. Okrem poznámok a plánov v nej mala niekoľko suchárov, peňaženku plnú platinových mincí i rôznych drahokamov a zvláštny drobný prístroj.

Zamierila dolu do údolia. Hmla sa pomaly rozplývala a cestou okolo nej prehrkotal osamelý sedliak s vozom plným lucerny.

Rástla v nej nervozita zmiešaná so vzrušením, aké necítila už roky – napĺňalo ju sťa ledva potláčaný bojový pokrik. Na nič sa ešte nepripravovala tak usilovne. Mesto Thune si vybrala až po

dôkladnom prieskume, rozsiahlom bádaní a dlhočiznom zápase s pochybnosťami. Len čo vylúčila všetky ostatné miesta na zozname, zaplavila ju istota, ktorá jej zrazu pripadala pochabá a neuvážaná, no jej nadšenie ani zamak neochablo.

Thune neobklopovali hradby, lebo sa rozrástlo ďaleko za pôvodné opevnenie, ale Viv beztak cítila, že sa blíži k akejsi pomyselnnej hranici. Už si ani nepamätala, kedy sa naposledy niekde zdržala dlhšie než pár nocí, len kým dokončila zákazku, a teraz sa chystala zapustiť korene v meste, ktoré navštívila nanajvýš trikrát v živote.

Zastala a ostražito sa poobzerala, akoby cesta nebola ľudoprázdná, odkedy sa sedliak stratil v hmle. Až potom vytiahla z kapsy zdrap pergamentu a prečítala slová, ktoré si odpísala z knihy.

*Tam pri taumickej línii
skalvertský kameň zahorí,
okruh šťastia privolá
a k túžbam dvere otvorí.*

Opatrne ho znovu schovala a vybrala z kapsy nástroj, ktorý si pred týždňom kúpila u taumológa v Arvenne – virguľu.

Drobnú drevenú rúčku omotanú medeným drôtikom pokrývali runy a v drážke navrchu bola pripevnená rozdvojená jaseňová halúzka tak, aby sa mohla otáčať podľa potreby. Viv ju zovrela v ruke a cítila, ako medený drôt vpíja teplo jej dlane. Rúčka sa takmer nebadane mykla.

Aspoň sa jej zdalo, že sa mykla. Počas učencovej ukážky cítila silnejšie šklbnutie, ale čo ak to bol iba lacný trik? Rázne tú myšlienku potlačila. Ľudia s trvalým bydliskom sa zvyčajne nepokúšajú prekabátiť orkyňu, ktorá je od nich dvakrát vyššia a pri silnejšom podaní ruky by im mohla zlomiť zápästie.

Zhlboka sa nadýchla a zamierila do mesta s virguľou pred sebou.

Odhodlane kľučkovala uličkami a do uší jej doliehali zvuky prebúdajúceho sa mesta. Na predmestí stáli zväčša drevené budovy, iba kde-tu sa črtali základy z riečneho kameňa. Čím ďalej však zašla, tým viac kameňa ju obklopovalo, akoby mesto vekom kamenelo. Blatistú hlinu vystriedala kamenná dlažba a neďaleko centra mesta aj mačacie hlavy. Chrámy a hostince sa chúlili okolo námestí so sochami ľudí, ktorí boli zrejme svojho času významní.

Viv viac nepochybovala o schopnostiach zakúpenej virgule. Prútik ju za sebou ťahal ako divý, kratučké šklbnutia prerástli do nástojčivého mykania. Jej výskum priniesol ovocie, pod mestom sa bezpochyby tiahli energetické línie, mocné prúdy taumickej energie. Učenci sa dosiaľ snažili vypátrať, či sa tieto línie sústreďia na osídlených miestach alebo naopak priťahujú ľudí ako teplo v zime. Viv však záležalo len na tom, aby ich našla.

Pravdaže, objaviť mocný tok energie bol iba prvý krok.

Rozdvojená jaseňová halúzka sa mykala doprava i doľava, raz ju ťahala jedným smerom, potom zase druhým, celkom ako ryba chytená na háčiku. Po chvíli na ňu už nemusela hľadiet, stačilo, že ju cítila v rukách. Mohla teda venovať viac pozornosti budovám, okolo ktorých prechádzala.

Virgula ju viedla cez hlavné triedy aj kľukaté spojovacie uličky popri kováčoch, nocľahárňach, trhoviskách i hostincoch. Viv sa týčila vysoko nad väčšinou okoloidúcich a nik sa na ňu netlačil, na chrbte sa jej totiž hompáľal Čiernokrv.

V nose ju šteklila vôňa čerstvého chleba, ale aj závan prebúdajúcich sa koní, vlhké kamene, horúci kov, kvetinové voňavky i staré výkaly. Všetky tieto pachy neodmysliteľne patrili k životu v meste, no okrem nich sa v pozadí vznášala aj ranná vôňa rieky

a medzi budovami sa kde-tu blysi lopatky vodného mlynského kolesa.

Odozdane kráčala za prútikom. Občas sa mykol tak prudko, že na chvíľu znehybnela a prezrela si okolité budovy, ale napokon vždy sklamane pokračovala v ceste. Virguľa sa sprvoti vzpierala, no po chvíli sa podvolila a našla si nový smer.

Nakoniec však prišlo mimoriadne silné šklbnutie a Viv zastala ako v mrákotách. Konečne našla presne to, čo hľadala.

Nebola síce na hlavnej triede – v to sa ani neodvážila dúfať –, ale iba o kúsok ďalej na Červenej ulici. Lemovali ju teraz už zhasnuté petrolejové lampy, takže sa dalo predpokladať, že tam človeka po zotmení nik nedobodá. Okolité budovy boli na pohľad staré, ale strechy mali v dobrom stave – až na tú, ku ktorej ju priviedla virguľa.

Na svoje účely bola dosť malá. Na jedinom železnom háčiku visel otlčený štít s nápisom PARKINOVA STAJŇA, no z tepaných písmen sa už dávno poodlupovala farba. Veľké dvojkrídlové drevené vráta obité železom boli otvorené dokorán so závorou opretou o stenu, no menšie dvere naľavo ako stvorené pre orka boli nevedno prečo zaistené visacím zámkom.

Viv nakukla dovnútra. Cez dieru v streche prúdilo slnečné svetlo a osvetľovalo hrstku polámaných hlinených škridiel v širokej chodbe medzi šiestimi konskými stojiskami. Do podkrovia viedol vratký rebrík a vľavo sa nachádzala drobná pracovňa so zadnou izbou. Zo žľabu na konci miestnosti sa šírili kyslastý zápach plesnivého sena. Zvírený prach tancoval v lúčoch svetla, akoby nikdy nemal dopadnúť na zem.

Nič lepšie si ani nemohla želať.

Schovala virguľu do kapsy.

Keď sa vrátila na ulicu, kde vládol čoraz väčší ruch, všimla si hrčovitú starú ženu, ktorá naproti zametala schody. Keďže neprestajne zametala od Vivinho príchodu, prah sa už bezpochyby

leskol čistotou, ale starena odhodlane pokračovala v práci a podchvíľou vrhala na prišelkyňu kradmé pohľady.

Viv prešla cez cestu. Neznáma mala toľko slušnosti, že sa zavrátila prekvapene a dokonca sa zmohla na nezreteľný úsmev.

„Viete, komu to tu patrí?“ spýtala sa Viv a ukázala na budovu, ktorú si pred chvíľou prezerala.

Žena bola od nej o polovicu nižšia a musela poriadne zakloniť hlavu, aby jej opätovala pohľad. Zmraštila tvár a oči jej zmizli v spleti vrások.

„Myslíte tú stajňu?“

„Áno.“

„Hmmm,“ zatiehla starena zamyslene, hoci bolo nad slnko jasnejšie, že pamäť jej slúži bezchybne. „Ak sa nemýlim, patrí starému Ansomovi. Nikdy nebol ktovieaký obchodník ani remeselník, a už vôbec nie manžel, aspoň podľa toho, čo tvrdí jeho žena.“

Viv neuniklo, ako veľavýznamne nadvihla obočie. „Takže nepatrí Parkinovi?“

„Kdeže. Ansom ju odkúpil, ale ťažilo sa mu vymeniť nápis, skupaňovi.“

Viv sa pobavene usmiala a odhalila výrazné spodné tesáky. „Neviete, kde by som ho našla?“

„Ťažko povedať. Tipujem, že robí to jediné, čo mu vždy šlo o ruky.“ Starena si priložila k ústam pomyselný korbeľ. „Ak ho vážne chcete nájsť, vyskúšajte krčmy v Kostenej uličke. Je to asi šesť ulíc odtiaľto.“ Kývla smerom na juh.

„Bude tam aj takto zrána?“

„Pravdaže! Túto prácu berie ozaj vážne.“

„Ďakujem, slečna,“ odvetila Viv.

„Vraj slečna!“ zachechtala sa starena. „Pre teba Laney. Chceš sa stať mojou novou susedkou...?“ Nástojčivo mávla rukou.

„Viv.“

„Viv,“ prikývla Laney.

„Uvidíme. Všetko závisí od toho, či je Ansom naozaj taký zlý obchodník, ako vravíte.“

S týmito slovami zamierila do Kostenej uličky a v ušiach jej znel starenin smiech.

Viv sa nechcelo veriť, že Ansom bude zavčas rána popíjať v krčme, aj keď ju Laney presviedčala o opaku. Zaumienila si, že sa naňho popýta v každom otvorenom šenku, na ktorý natrafí, zisťujúci, kam zvyčajne chodíeva, a v priebehu dňa ho vystopuje.

Nakoniec ho však našla rýchlejšie, než čakala – stačili jej na to tri zastávky. Len čo sa prihovorila hostinskému, premeral si ju od hlavy po päty a veľavýznamne nadvihol obočie pri pohľade na rukoväť meča, čo jej trčala spoza pleca.

„Bez obáv, som tu obchodne,“ vyhlásila Viv pokojne a snažila sa vyzerať menej hrozivo.

Krčmárovi navidomoči odľahlo, že neprišla vyvolať roztržku, tak zdvihol palec, ukázal do rohu miestnosti a naďalej rozotieral špinu z baru na nové, zaujímavejšie miesta.

Keď Viv podišla k stolu, mala pocit, že sa blíži k brlohu akéhosi starého lesného zvieraťa. Asi najskôr jazveca. Niežby jej hrozilo nebezpečenstvo, no Ansom tu očividne trávil toľko času, že celý kút nasiakol jeho pachom a stal sa mu druhým domovom.

Dokonca sa aj podobal na jazveca, na hrudi sa mu hompálala masťnatá strapatá čierna brada s bielymi prameňmi. Bol taký vysoký, aký bol široký, a zaberá pri stene toľko miesta, že pri hlbšom nádychu rozkýval celý stôl.

„Ste Ansom?“ spýtala sa Viv.

Ansom pripustil, že je.

„Smiem si prisadnúť?“ Nečakala na odpoveď, len si sadla a oprela Čiernokrv o operadlo stoličky. Pravdupovediac, už dávno si odvykla pýtať si povolenie.

Ansom sa na ňu zadíval ponad spuchnuté spodné viečka. Ne tváril sa nepriateľsky, skôr obozretne. Na stole pred ním stál takmer prázdny korbeľ. Viv kývla hostinskému a ukázala naň, na čo jej spoločník viditeľne pookrial.

„Vďaka,“ zamrmlal.

„Počula som, že vlastníte tú starú stajňu na Červenej ulici, je tak?“ vyzvedala Viv.

Ansom opäť prikývol.

„Rada by som ju kúpila,“ pokračovala. „A mám dojem, že vy by ste sa jej rád zbavili.“

Na okamih sa zatváril prekvapene, no vzápätí zbystril pohľad. Možno nemal obchodného ducha, ale očividne sa chystal jednať.

„Možno,“ zahrml. „No je to znamenitá nehnuteľnosť, vskutku prvotriedna! Už sa o ňu zaujímali viacerí, ale nik nedokázal skutočne oceniť jej polohu. Skrátka, núkali mi za ňu primálo.“

Len čo pred neho hostinský postavil plný korbeľ, okamžite sa mu rozviazal jazyk.

„Takveru, dostal som už veľa pochybných ponúk. Musím vás varovať, viem, čoho je ten pozemok hodný, a predám ho len serióznemu obchodníkovi... teda... obchodníčke,“ opravil sa.

Viv si spomenula na Laney a pobavene sa zazubila. „Viete, Ansom, nie je obchodník ako obchodník.“ Mysľou zaletela k meču opretému o stoličku a napadlo jej, o koľko ľahšie by sa jej vyjednávalo so zbraňou v ruke ako za starých čias. „Ale ubezpečujem vás, že keď sa raz do niečoho pustím, beriem to veľmi vážne.“

Náčiahla sa po kapsu, vylovila z nej peňaženku plnú platínových mincí a potážkala ju v ruke. Vybrala jedinú mincu, podržala ju medzi palcom a ukazovákom a skúmavo sa dívala, ako sa lígoce. Vedela, že skôr či neskôr si bude musieť mince rozmeniť

– miestni obyvatelia určite neboli zvyknutí platiť platinou –, no chcela ich mať poruke práve pre takúto chvíľu.

Ansom vypleštil oči. „Namojhriešnu! Vidím, že máte ozaj vážny záujem!“ Poriadne si logol piva, aby zamaskoval údiv.

Potmehúd jeden, pomyslela si Viv a ledva potlačila úškrn.

„Keďže sme obaja seriózní obchodníci, nechcem vás zbytočne oberať o čas.“ Viv sa oprela o lakeť a posunula po stole osem platinových mincí. „Tu máte asi osemdesiat zlatých sovereignov. Myslím, že to je primeraná cena za váš pozemok. Isto sa zhodneme, že budova nestojí za veľa a nepredpokladám, že vás tak skoro vystopuje ďalšia obchodníčka, aby vám ponúkla hotovosť na ruku.“

Uprene sa mu zahľadela do očí.

Korbeľ mal stále pri ústach, ale neprehltal.

Viv sa načiahla po mince, no Ansom chvatne vystrel ruku a zastal tesne vedľa jej veľkej dlane. Spýtavo nadvihla obočie.

„Vidím, že máte dobrý nos na výhodné obchody.“ Rýchlo zažmurkal.

„To mám. Ak si chcete odskočiť po list vlastníctva, počkám tu na vás, ale len do poludnia, ani o minútu dlhšie.“

Ukázalo sa, že starý jazvec je oveľa vrtkejší, než sa na prvý pohľad zdalo.

Len čo Viv podpísala list vlastníctva a vzala si kľúče, Ansom si s neskrývanou úľavou nasypal do peňaženky platinové mince. „Netipoval by som, že budete mať záujem o prácu s koňmi,“ nadhodil.

Bolo všeobecne známe, že kone nemajú orkov veľmi v láske.

„To ani nemám. Plánujem si otvoriť kaviareň.“

Ansom sa zatváril zmätene. „Načo teda kupujete stajňu?“

Viv sa na chvíľu odmlčala a potom naňho uprene pozrela. „Veci sa menia, nemusia ostať navždy rovnaké.“ Poskladala list vlastníctva a zastrčila si ho do kapsy.

Keď odchádzala, Ansom za ňou zavolať: „Dopekla, a čo je kaviareň?“

Pred návratom do stajne čakali Viv ešte tri zastávky.

Len čo si v zmenárni na trhovisku naplnila peňaženku medenými, striebornými a zlatými mincami, vybrala sa do čítárne malej taumickej univerzity na severnom brehu rieky. Beztak chcela vedieť, kde tu nájde knižnicu, pre prípad, že by potrebovala prelúskat' nejaké texty.

Mala však aj iný dôvod: medzi čítárňami a knižnicami roztrúsenými vo väčších mestách totiž premávala krajská pošta, a na tú sa dalo spoľahnúť. Svoj cieľ našla raz-dva, stačilo zamieriť k medeným vežičkám, ktoré videla pri zostupe do údolia.

Sadla si k jednému veľkému stolu medzi policami a na niekoľko zväzkov pergamenu napísala dva listy. Vôňa papiera, prachu a stariny jej pripomenula, ako často v posledných mesiacoch navštevovala podobné miesta a hrabala sa v knihách.

Celý život si cibrila reflexy, trénovala svaly a zocelovala myseľ, len aby nakoniec skončila pri čítaní, plánovaní a hromadení poznatkov. Pri písaní sa sklúčene usmiala.

Keď pečatila listy, gnómka pri poštovej priehradke z nej nedokázala spustiť zrak. Prítomnosť orkyne ju natoľko rozrušila, že jej Viv musela obe adresy zopakovať.

„Hľadám dobrého zámočníka. Poznáte niekoho spoľahlivého?“

Gnómka na ňu ešte chvíľu civela s otvorenými ústami, no napokon sa spamätala a zalistovala v zozname za pultom. „Markev

a synovia,“ odvetila. „Kamenárska ulička číslo osemstodvadsaťsedem.“

Útržkovito jej popísala cestu.

Viv sa poďakovala a odišla.

Zámočníci skutočne sídlili na spomínanej adrese. Za jeden strieborniak a tri medenáky u nich kúpila obrovskú, mimoriadne ťažkú truhlicu, zastrčila si ju pod svalnaté rameno a pobrala sa preč.

Keď sa vrátila do Parkinovej stajne, slnko už zapadalo. Zahasprovala dvojkrídlové vráta, odomkla pracovňu a odtiahla truhlicu za pult v tvare písmena L. Schovala do nej list vlastníctva i svoju zásobu peňazí, zamkla ju a kľúč si zavesila na krk.

Nohami i končekmi prstov skúmala podlahu, až kým v chodbičke medzi stojiskami nenašla uvoľnenú dlažbovú kocku. S námahou ju vypáčila, vyhlbila pod ňou jamku a opatrne do nej vložila skalvertský kameň. Zасыpala ho zeminou, vrátila kocku na miesto a namietla na ňu späť špinu tvrdou, opadanou maštalnou metlou, aby po sebe zahladila stopy.

Chvíľu uprene hľadela na novú skrýšu. Všetky jej nádeje sa upínali na tento drobný kameň zakopaný pod podlahou ako tajné srdce Parkinovej stajne.

Vlastne nie, už to nebola stajňa.

Budova odteraz patrila Viv.

Poobzerala sa po miestnosti. Nebola to iba dočasná zastávka či tábor, kde si na noc rozvinie spací vak, práve naopak – tentoraz bude spať pod vlastnou strechou.

Cez dieru v streche prefukoval chladný večerný vzduch, dnešná noc sa zrejme nebude líšiť od tých, ktoré strávila pod holým nebom. Pozrela na rebrík vedúci do podkrovia, zaprela sa nohou

do jednej spodnej priečky a tá sa okamžite zlomila. Odfrkla si, odopla si z pleca Čiernokrv a oboma rukami ho hodila do podkrovia; vyplašila pri tom krdlik holubov, ktoré odleteli cez dieru v streche. Chvíľu hľadela za mečom a potom si prichystala lôžko v jednom zo stojísk. Nemohla si založiť oheň a v stajni neboli žiadne lampáše, no na tom nezáležalo.

V prítomí si prezerala zanedbanú miestnosť plnú zosušených konských výkalov a niekoľkoročnej vrstvy prachu. V budovách sa nevyznala, ale bolo nad slnko jasnejšie, že prestavba ju bude stáť neuveriteľne veľa úsilia.

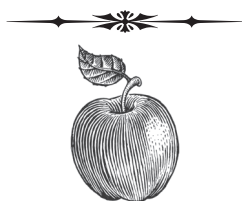
Nakoniec však získa niečo, čo vlastnoručne vybuodovala, a nie zničila.

Pravdaže, bola to absurdná predstava – založiť si kaviareň v meste, kde o káve nik ani nechyroval. Ona sama ju objavila len pred pol rokom, dovtedy nemala potuchy, ako vonia a chutí. Na prvý pohľad by sa mohlo zdať, že ide o mimoriadne bláznivý nápad.

V tme sa usmiala.

Keď si konečne ľahla do spacieho vaku, v duchu začala vyratúvať, čo všetko musí na druhý deň vybaviť, no ledva sa dostala po tretí bod na zozname, zmošla ju únava.

V tú noc spala ako zabitá.

Prebrala sa ešte pred úsvitom. Obloha bola indigovomodrá a zvonku sa ozýval šum prebúdajúceho sa mesta. Holuby sa vrátili do hniezd v podkroví a spokojne si hrkúťali. Viv vstala a skontrolovala dlažbu nad skalvertským kameňom. Bola neporušená – ako inak. Vzala si pár vecí a vyklzla na ulicu. Prežúvala svoj posledný suchár a vdychovala vlahú rannú vôňu tieňov ustupujúcich pred slnkom. Pripadala si čulá a vrtká, akoby chodila po špičkách, pripravená dať sa kedykoľvek do behu.

Naproti cez cestu zbadala Laney, sedela na trojnožke, namiesto metly držala misku hrachu a šúpala ho. Priateľsky na seba kývli, na čo Viv zamkla a vybrala sa k rieke.

Cestou si uvedomila, že si pri chôdzi pohmkáva.

V miznúcej hmle zamierila k lodeniciam na brehu rieky. Vládol tam čulý ruch, buchot kladív a pílenie dreva prerušovali výkriky tlmené ranným oparom. Viv mala jasnú predstavu o tom, čo hľadá, ale nečakala, že to nájde okamžite. Našťastie jej nechýbala

trpezlivosť, zo skúsenosti vedela, že bez nej sa nezaobíde. Neraz strávila dlhé hodiny na výzvedách či sledovaním zvieracích brlohov a už dávno sa zmierila s pomalým plynutím času.

Kúpila si pár jabĺk od pouličného krysiaka, ktorý ich predával rovno z vreca, našla si kôpku odložených debien a usalašila sa na ne, aby mohla pozorovať okolité dianie.

Plavidlá v lodenici neboli ktovieako veľké, prevažovali medzi nimi kýlové člny a rybárske loďky vhodné na plavbu po rieke. Na dlhej hrádzi odpočívalo asi dvanásť člnov a hlúčky lodiarov ich usilovne drhli, opravovali a natierali smolou. Viv ich pozorne sledovala pri práci a trpezlivo čakala. Jednotlivé skupinky sa postupom času rozrastali a potom zase zmenšovali.

Viv práve chrúmala posledné jablko, keď našla to, čo hľadala.

Väčšina robotníkov pracovala v dvoj- či trojčlenných partiách, boli to spravidla mohutní muži s mohutnými hlasmi, ktorí lozili po trupoch lodí a popritom na seba pokrikovali.

O pár hodín neskôr sa však v lodenici zjavil mužík, ktorý za sebou ťahal drevenú debnu s nástrojmi, čo mu siahala až po pás. Mal dlhé uši, šľachovité telo, kožovitú olivovohnedú tvár a baret stiahnutý hlboko do čela.

Škriatkovia sa zvyčajne vyhýbali mestám. Ľudia ich pohrdavo prezývali zmokmi a stránilo sa ich, tak si od nich radšej držali odstup.

Viv im rozumela, no na rozdiel od nich sa nedala tak ľahko zastrašiť.

Škriatok sa osamote skláňal nad malým člnom a lodiari i ostatní robotníci ho zoširoka obchádzali. Bol mimoriadne svedomitý a dôsledný. Viv sa síce nevyznala v tesárčine, ale dokázala oceniť jeho zručnosť. Precízne zoradené nástroje vyzerali ostré a starostlivo udržiavané. Premyslenými úspornými pohybmi bral do rúk obojručný nôž, hoblík a rôzne iné predmety, ktoré nepoznala, a tvaroval nimi novú okrajnicu.

Viv schrúmala jablko a čo najnenápadnejšie ho pozorovala. Napokon, striehnutie patrilo medzi jej silné stránky, v minulosti ho často využívala.

Napoludnie škriatok starostlivo odložil nástroje a vytiahol si z debny obed. Viv k nemu podišla.

Zažmúril na ňu spod čiapky, ale nič nepovedal, hoci sa nad ním hrozivo týčila.

„Ide vám to od ruky,“ poznamenala.

„Hm.“

„Aspoň myslím. V čnloch sa nevyznám,“ priznala.

„V tom prípade to nie je ktovieaká poklona, všakže?“ odvetil sucho. Mal hlbší hlas, než čakala.

Zasmiala sa a poobzerala sa po lodenici. „Nie je tu veľa robotníkov, čo by pracovali osamote.“

„Veru nie.“

„Máte dost' zákaziek?“

Škriatok pokrčil plecami. „Akurát.“

„Takže si nechcete privyrobit?“

So skúmavým výrazom si zložil čiapku. „Tí, čo sa nevyznajú v lodiach, si nezvyknú najímať lodiarov.“

Viv si kvokla, už ju nebavilo vypínať sa nad ním.

„Máte pravdu. Nepotrebujem lodiara, ale zručný tesár ako vy sa roboty nezľakne. Sledovala som vás pri práci. Život ma naučil, že niektorým ľuďom stačí dať vhodné náradie a vyriešia každý problém, a takých najmem hoc aj o polnoci.“ Pravda, v minulosti spravidla išlo o oveľa mohutnejších robotníkov s oveľa krvavejším náčiním.

„Hm,“ zamrmlal znovu.

„Som Viv.“ Podala mu ruku.

„Calamity.“ Jeho mozolnaté prsty bez stopy zmizli v jej veľikánskej dlani.

Vyvalila oči.

„Je to škriatkovské meno,“ vysvetlil. „Volaj ma Cal.“

„Budem ťa volať, ako si povieš. Mne sa tvoje meno páčiť nemusí.“

„Stačí Cal. Aspoň si nedolámeš jazyk.“

Znovu si zabalil obed a ona cítila, že ho konečne zaujala.

„Vrátme sa k tej práci. Potrebuješ niekoho hneď alebo...“ Neurčito mávol rukou.

„Hneď, dobre ti zaplatím a materiál si vyberieš sám, bez môjho kibicovania.“ Vytiahla peňaženku, otvorila ju, vybrala z nej zlatý sovereign a ponúkla mu ho.

Cal vystrel ruku, akoby mu ho chcela hodiť, ale ona mu ho vložila rovno do dlane. So stisnutými perami mincu poťažkal. „A prečo si prišla za mnou?“ Načiahol sa, že jej peniaz vráti, no ona odmietla.

„Ako vravím, sledovala som ťa pri práci. Nástroje máš ostré, priebežne si po sebe upratuješ a sústreďíš sa na robotu.“ Poobzerala sa, aby zdôraznila, ako nápadne sa mu ostatní vyhýbajú. „Aj na takú, ktorú by mnohí považovali za nerozvážnu.“

„Hm. Takže ti učarila moja pochabosť? Vravíš, že nechceš stavať lode. Čo máš teda za lubom?“

„Najlepšie bude, keď ti to ukážem.“

„Stará barabizňa,“ zahromžil Cal popod nos. Zložil si čiapku a zastrčil si ju za opasok.

Stáli pred Parkinovou stajňou. Vráta boli naširoko otvorené a Viv sa na okamih zmocnil nepokoj.

„O pokrývaní toho veľa neviem,“ poznamenal škriatok pri pohľade na dieru v streche.

„Ale poradiš si s tým, však?“

„Hm,“ zamrmal. Viv dospela k záveru, že to znamená „áno“.

Pomaly sa prechádzal po miestnosti, kopal do dosiek v stojiskách a dupal na dlažbové kocky. Viv zmeravela, keď sa ocitol rovno nad zahrabaným skalvertským kameňom.

Cal na ňu pozrel. „Kolkých robotníkov chceš najat?“

„Ak poznáš niekoho, s kým rád pracuješ, nie som proti. Navyše môžeš pripriať aj mňa, roboty sa nebojím a len tak ľahko sa neunavím.“ Na dôraz zdvihla mocné ruky. „Vedz však, že si neplánujem otvoriť stajňu.“

„A čo teda?“

„Už si niekedy počul o káve?“

Cal pokrútil hlavou.

„Nuž, potrebujem čosi ako... reštauráciu, lenže namiesto jedla budem predávať pitie. Počkaj!“

Podišla ku kapse a vytiahla z nej pár náčrtov a poznámok. Zrazu ju zaplavila nervozita. Väčšinou jej nezáležalo na názoroch iných, nepadlo jej zaťažko ignorovať ich, keďže bola o tri hlavy vyššia a o tridsať kíľ ťažšia od väčšiny ľudí, ktorých stretávala. Tentoraz ju však zmáhali obavy, nechcela sa pred škriatkom zosmiešniť.

Cal trpezlivo čakal, čo bude nasledovať.

„Objavila som ju v Azimuthe, v tom gnómskom meste vo Východnom kraji,“ rozhovorila sa Viv nesúvisle. „Bola som tam... ale to nie je podstatné. Najprv som ju zavoňala a potom som natrafila na obchod, kde ju varili... podobá sa čaju, no nie je to čaj. Voní ako...“ Odmlčala sa. „Čo tam po tom, beztak tú vôňu nedokážem opísať. Skrátka a dobre, predstav si, že si chcem otvoriť hostinec, ibaže bez výčapu, sudov a piva. Postačia mi stoly, pult a trochu miesta niekde vzadu. Aha, približne takto vyzeral ten podnik v Azimuthe.“

Strčila mu pod nos svoje poznámky a cítila, ako jej líca zalieva rumenec. Absurdné!

Cal si od nej vzal papiere a zaradom ich pozorne preskúmal, akoby si ukladal do pamäti každú detail.

Po niekoľkých mučivých minútach jej ich vrátil. „Tie náčrty si kreslila sama? Nie sú najhoršie.“

Viv sa začervenala ešte viac.

„Zrejme tu chceš aj bývať, však?“ Palcom ukázal na podkrovie. „To by asi šlo.“

„Nuž... áno.“

Založil si ruky vbok a zahľadel sa na chodbu so stojiskami.

Keď vošli do stajne, Viv sa v kútiku duše obávala, že škriatok sa obráti na päte a odpochoduje preč, no pomaly si začínala myslieť, že si vybrala správne.

„Takže...“ Cal sa znovu prechádzal po miestnosti. „Stojiská podľa mňa môžeme zachovať. Trochu ich znížime, odstránime dvere a k stenám pristavíme lavice. Vezmeme pár dlhých dosiek a položíme ich do stredu na kozy, čím získame pár boxov a stolov po oboch stranách miestnosti. Stenu do pracovne vybudujeme, ale pult môže ostať, len sa musím pozrieť, či nie je prehnitý.“

Kopol do rozpadnutej priečky rebríka a pozrel na ňu s nadvihnutým obočím. „Budeme potrebovať nový rebrík, pár vreciek klinčov, vápenné mlieko, farbu, škridly z pálenej hliny, nejaký ten riečny kameň a zopár vriec vápna. Možno by to chcelo aj pár okien... a hromadu dreva.“

„Takže do toho ideš?“

Cal jej opäť venoval dlhý skúmový pohľad. „Tuším si vrela, že robím veci, ktoré by mnohí považovali za nerozvážne. Ak mi teda pomôžeš, môžeme sa pustiť do práce. Daj mi kúsok pergamentu a pero, ak nejaké máš. Musíme spísať zoznam, a to poriadne dlhý. Zajtra skúsime všetko pozháňať a uvidíme, o koľko sa nám podarí stenciť tvoju peňaženku.“ Po prvý raz, odkedy ho stretla, sa na ňu pousmial. „Nespýtaš sa, čo to bude stáť?“

„Vieš to vôbec odhadnúť?“

„Ani nie.“

„Tak vidíš.“ Viv odtiahla od steny starú debnu s jazdeckými pomôckami, sfúkla z nej prach a podala mu pero.

Obaja sa sklonili nad pergamen a Cal sa pustil do písania.

Podvečer sa Cal odporúčal, aby mohol dokončiť prácu na člne, a sľúbil, že sa ráno vráti. Viv odložila zoznam stavebného materiálu a ostala stáť v tichej stajni, kam takmer vôbec neprenikol šum ulice. Vykukla z dverí na Lanein dom, ale priedomie bolo prázdne.

Zrazu sa cítila veľmi osamelá, čo sa jej vôbec nepodobalo. Bola na samotu zvyknutá, dlhé cesty, osamelé tábory, studené stany a vlhké jaskyne boli donedávna neoddeliteľnou súčasťou jej života.

V mestách však nebola takmer nikdy sama, väčšinou jej robil spoločnosť niekto z jej partie.

A v tomto meste plnom najrozmanitejších obyvateľov zo všetkých kútov sveta jej samota pripadala takmer neznesiteľná. Poznala po mene len troch ľudí a ani s jedným z nich si nebola ktovieako blízka, hoci Laney sa k nej správala priateľsky a Calova prítomnosť ju zvláštne upokojovala.

Zamkla stajňu a zamierila na hlavnú triedu, čo najďalej od Kostenej uličky.

Zdá sa ti, že potrebuješ spoločnosť? Dobre teda. Si v novom meste, máš nový domov – a tentoraz dokonca trvalý.

Viv zastala pred najhlučnejším, najvysvietenejším podnikom, aký sa jej podarilo nájsť. Bol to na pohľad slušný hostinec bez tackajúcich sa opilcov a kaluží moču, ktoré by musela prekračovať. Sklonila hlavu a vošla dnu. Miestnosť na okamih stíchla, no Thune bolo pomerne kozmopolitné mesto a orkovia tu nepredstavovali čosi nevidané, len trochu zriedkavé. Hostia sa vzápätí znovu rozovorili.

Viv sa zhlboka nadýchla a pokúsila sa nasadiť mierumilovný výraz, ktorý si už dlhšie nacvičovala. Okrem toho určite nebolo na škodu, že so sebou viac nenosila obojručný meč a mala oblečené obyčajné šaty.

Pri dlhom čistom barovom pulte sedelo zopár zákazníkov. Na stene za ním viselo zrkadlo a jedáľenskú časť ožarovali lampáše. Na oheň bolo zatiaľ priteplo, ale svetlá miestnosť beztak pôsobila veselo.

Väčšina stolov bola obsadená. Viv si pritiahla stoličku k pultu a snažila sa neošivať sa. Zmáhali ju rozpaky, nebola zvyknutá mať okolo seba toľko ľudí a navyše sa po prvý raz v živote chystala niekde zapustiť korene. Nechcela sa znemožniť, prv než sa vôbec v meste usadí, a bála sa, že prípadný prešľap sa s ňou bude ťahať naveky, aj keď to bolo nanajvýš nepravdepodobné.

Podišiel k nej muž s okrúhrou tvárou, červenými lícami a mierne zašpicatenými ušami. V žilách mu zrejme prúdila aj elfská krv, hoci jeho bacuľatá postava svedčila o ľudskom metabolizme. „Zdravíčko, madam,“ prihovoril sa jej a položil pred ňu jedáľny lístok napísaný kriedou na bridlicovej doštičke. „Budete aj jesť?“

„Áno.“ Usmiala sa a všemožne sa pri tom snažila nevyceriť spodné tesáky.

Jeho výraz sa ani zamak nezmenil. Hánkami poklopal po doštičke, vyhlásil: „Čo by ste povedali na bravčové? Dám vám chvíľu na rozmyslenie,“ a vzápätí ho už nebolo.

Keď sa o pár minút vrátil, objednala si bravčové, a kým čakala na jedlo, zamyslene sa obzerala. Dosiaľ sa neodvážila myslieť príliš ďaleko dopredu, nanajvýš čisto teoreticky, no keďže sa jej podarilo najat' Cala, dovolila si trochu snívať.

Kaviareň, ktorú navštívila v Azimuthe, bola zosobnením gnómskej architektúry – steny zdobili dokonale rovné kachličky, miestnosť sa hmýrila geometrickými tvarmi a dlažbové kocky

vytvárali zložité prepletené vzorce. Pravdaže, nábytok bol tiež vyrobený pre gnómov, takže musela stáť.

Vedela, že jej podnik bude vyzerat' inak, ale až teraz začínal nadobúdať reálne kontúry. Obzrela si výzdobu hostinca: olejomalbu v starom pozlátenom ráme, veľkú keramickú vázu na podlahe s čerstvým papradím na prevoňanie vzduchu a prostý luster s tromi hrubými sviecami, ktoré zrejme pravidelne vymieňali, lebo vôbec neboli zatečené.

Zahĺbila sa do predstáv. *Stajňa má vysoký strop, takže vnútri bude svetlejšie*, pomyslela si. *Slnko bude prenikať aj cez vysoké okná*. Calov nápad s boxmi sa jej pozdával, no najradšej by do stredu umiestnila ďalší dlhý stôl s lavicami, aby vytvorila akési spoločné sedenie.

Predstavila si naširoko otvorené vráta a možno aj niekoľko stolov pri vchode, kde by mohli zákazníci posedávať na slnku a vychutnávať čerstvý vzduch. Vydrhnuté dlažbové kocky, čisté vybielené steny...

Z úvah ju vytrhol až príchod jedla. Najprv zacítila prenikavú vôňu a uvedomila si, že jej už poriadne škvrka v bruchu.

„Máte chvíľku?“ vyhrkla. „Rada by som vám položila otázku. Tento hostinec... je váš?“

Poleľf zažmurkal a pery sa mu roztiahli do o čosi širšieho úsmevu, než si vyžadovala profesionálna úslužnosť. „Pravdaže! Funguje už celé štyri roky.“

„Smiem sa spýtať, ako ste začínali?“

Oprel sa o pult. „Nuž, nie je to rodinný podnik, ak vám to náhodou zišlo na um. A môj prvý hostinec bol od hlavnej triedy dosť ďaleko, verte mi.“ Zachechtal sa.

„Boli začiatky ťažké alebo sa vám sem nahrnuli hneď?“ Mávla na miestnosť plnú zákazníkov.

„Kdeže! Spočiatku to išlo veľmi pomaly. Môžem rovno povedať, že som do tohto podniku vrazil viac peňazí, než som si mohol do-

voliť... oveľa viac. Ale dnes už prerobím len toľko, aby som ako-tak vyžil. Chcete si tu v okolí otvoriť krčmu? Neradím vám to, dajte na moje slová.“ Žmurkol na ňu, aby bolo jasné, že žartuje.

„Krčmu nie, ale možno čosi podobné.“

Na tvári sa mu mihlo prekvapenie, no rýchlo sa spamätal.

„V tom prípade vám želám veľa šťastia.“ Priložil si ruku k ústam a nahlas zašepkal: „Ale nieže ma pripravíte o zákazníkov, jasné?“

„Myslím, že nič také nehrozí.“

„Tak to je v poriadku. A teraz sa už pustite do jedla, lebo vám vychladne.“

Viv sa mlčky navečerala a už sa s nikým ďalším nezhovárala. Z hostinca odišla v hĺbavej nálade. U sviečkara mali ešte otvorené, tak si kúpila lampáš, vrátila sa do stajne, ľahla si a uprene zízala na plamienok. Snívala o tom, čo by raz mohla vybudovať, a jej predstavy boli na míle vzdialené od chladného spustnutého miesta, kde práve ležala.

Zaspávala s vedomím, že na druhý deň sa začne skutočná práca.